

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ролі вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ОГЛЯД МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ.

ПРОДАЛИ КАНДИДАТУРУ ЗА МІСКУ СОЧЕВИЦІ.

Під час президентських виборів в Німеччині 26. квітня буде виділено дві буржуазні кандидатури на президента: Гінденбурга і Маркса. Бій буде йти між промисловою республіканською буржуазією і монархістами. Соціалістична партія добила торгу з буржуазією і продала їй свій мандат на кандидатуру за премієрство в Пруссії.

Німецькі соціал-угодівці, тепер соціал-барматовці, пішли спільним фронтом з буржуазією. Від того часу, як провідники німецьких соціалістів попустилися на спекуляції з відомим мліонером-спекулянтом Барматом та засіли разом з ним на лаві оскаржених, вони цілком перекотилися в буржуазно-спекулянтський табор.

Під час виборів 29. березня соціалістичний кандидат на президента Отто Браун дістав 7,785,678 голосів. Буржуазний кандидат Вільгельм Маркс дістав 3,883,676 голосів. Отже два рази менше чим соціалістичні. Тому що ні один з кандидатів не дістав потрібного числа голосів, вибори уневажено і проголошено нові на 26. квітня. Перед буржуазією і соціалістами стала небезпека, що може бути вибраним президентом монархіст, бо на перших виборах монархістичний кандидат дістав 10,387,323 голоси. Буржуазія і соціалісти рішили погодитися на спільному кандидатіві.

Коли вже навіть так, то по правильному треба було погодитися на тому кандидатіві, який дістав більше голосів в минулих виборах. Однак соціалісти свого кандидата відтягнули і згодилися на буржуазію. В закладу за це буржуазні партії дали бундному соціалістичному кандидатіві посаду прем'єра міністрів в Пруссії, цілий кабінет якого складається з буржуазних міністрів.

Такого торгу добили соціал-барматовці з буржуазією. Монархісти висунали на кандидата свою найтійшу гармату — генерала Гінденбурга. Отже бій за президентське крісло буде аведений між монархістами і буржуазією, при чім в таборі буржуазії будуть і соціалісти-барматовці.

Комуністи підуть своїм власним шляхом, який вони, покли сную кровю Гале під час минулих виборів. Розуміється, що буржуазія і соціал-барматовці й тепер не будуть милувати комуністів. Для соціал-радикалів сам монархіст Гінденбург лішний, чим комуністи.

ДОН-КІХОЦТВО ПОЛЬСЬКОГО МІНІСТРА.

Приїхав до Парижа за гальмужним польський міністер військових справ Сікорскі і почав хвалитися: У нас кордон довгий, довгі країна наша велика, велика, армія наша гола, гола...

Свої скарги польський генерал Сікорскі хотів зложити прем'єрові Ерію, але прем'єрові тепер не до Польщі. Він сам тепер заплутався у фінансові справи так, що аж "освітою" хоче їх ригувати. Полюхавши своїм шляхетським носом фінансову кризу Франції, владав ген. Сікорскі до органу французьких капіталістів "Ле Матен-у" і склав таку бундому заяву:

"За два роки Польща (як що "не згіне") буде в змозі зорганізувати більшу армію, чим Злучені Держави мали в світовій війні.

"Сорок п'ять дивізій вже організовано між польськими резервістами, а генеральний штаб Польщі має на меті організувати 65 дивізій, що були-б готові стати до бою".

Це проти Німеччини. І проте прем'єр Франції зігнував Польщу в своїх доповідях, скаржиться Сікорскі і знову починає:

"Ми маємо 45 дивізій, за два роки будемо мати 65 дивізій, або 4,000,000 конявирів. Ми маємо 300,000 конявирів тепер. Маємо 30 батальйонів піхоти і корпус кавалерії на литовському фронті. Ми мусимо демонструвати перед світом, що в той день, коли хтось буде наступати на Польщу, польська нація візьметься за зброю".

(Хвалився один Сибіряк: "У нас, скажемо, буде корів три — чотири. А за літо вони тільки телят наплодять, що й не перечешиш".)

Така бундоча заява ген. Сікорського. Нема в світі сильнішої держави за Польщу. Чотири мільйони війська! Кожної хвилини готові вхотитися за зброю, тільки... нема її. Коли у вас панове, французькі капіталісти, нема для нашого війська на зброю, то дайте хоч на хліб, бо те голіде військо готове кулаками нас азовувати. А хрещи он огонь крешуть. Зову Мухи на них зашлюдилися, окули з везною. І наша держава, як розвинеться лист, може піти в свист.

Так треба розуміти заяву Сікорського. Французькі капіталісти сказали, що мусять перше впоратися з Ерію, а тоді поторгуються з Польщею.

НЕКУЛЬТУРНА ЛЮБОВ ДО КУЛЬТУРНОГО ЧОЛОВІКА.

Так мене, мамо, клопіш люблять, що за кулаками й світа не бачу. (Народна поговорка.)

Полхав лорд Балфур просвіщати народ палестинський-ізраїльський, бо він анову дуже грішній став за останніх 1900 літ. Відвідавши Єрусалим, поблагословивши в нему синів Ізраїля, вирушив Балфур, син капіталу християнського, в мандрівку по землі хаанаанській. Відвідав Назарет, Єрихон, Вєфлеєм і "отідоша в Дамаск".

А в Дамаску Арабичанод невірний, чи може вірити собі по своєму — по своєму і богу молиться. Зібрався він, народ арабський, коло готелю Вікторія, в якому Балфур останювався, і почав висловлювати своє любов до нового пророка: каміням вибів в готелю всі вікна і дивним способом вислову своєї симпатії таку дуже потурбував лорда Балфура. Поліція розігнала товпу, 2-ох вбила, 11-ох раніла, багатьох арештувала. А лорд Балфур сказав, що коли-б був знав, то не їхав-би до Дамаску.

Така малодушність! Лорд Христос (по англійськи Христос також лорд) якраз тим вславився, що завжди йшов туди, де йому грозила небезпека. А тепершні лорди такі маловірні.

А тепер історична справа: Єрусалим положений в Палестині. Палестина від часу війни стала англійською колонією! На дипломатичній мові називається, що Англії має над Палестинною мандат. Населення Палестини — 762,000 душ — поділяється так: 585,000 магометан, 88,000 християн і 81,000 Жидів. Отже англійські лорди сказали, що Палестина має належати до Жидів, бо їх там найменше. (Самовизначення національних меншостей.) Це значить, що 585,000 магометан і 88,000 християн мають творити в Палестині креси для 81,000 Жидів (читай — для Ротшільда).

Коли лорд Балфур був в Єрусалимі, то Араби мовчали, бо всюди по вулицях стоив озброєний англійський мандат. Але ескортло Балфура поїхати з Єрусалиму в Дамаск. Там всього лише 25 миль. Труднощі не представляло, бо тепер там лорди їдуть не на осликах, але на потягах.

Дамаск не в Палестині, але в Сирії. А над Сирією має мандат Франція. Франція є союзницею Англії.

Отже тепер знаєте, чому в Єрусалимі Араби мовчали, а в Дамаску каміням побиви в готелі вікна — в тому готелі, в якому замешкав лорд Балфур? Як не знаєте, то перечитайте в минулому числі "У.Р.В." редакційну статтю про "приятельські зносини" міністрів закордонних справ.

Робітник.

НЕ ВІРЮ В СЛОВА, АЛЕ В ДІЛА.

(Вільна розмова.)

То ще не все, товаришу, що ти називаєш себе свідомим членом класу працюючих. То ще не все, що називаєш себе революціонером, радикальним комуністом.

Назвати легко — аде переір себе на ділах своїх, чи є ти ним. Ти є членом робітничих організацій? Яких? Комуністичної Партії Канади, Товариства Укр. Роб. Фарм. Дім? Є. От і добре, що ти є.

А що ти поза тим "є" робиши в тих організаціях? Як ти розумієш обов'язок приналежності до тих організацій? Переір себе, свою свідомість, свою працю і тоді скажи: чи ти є комуністом тільки тому, що належиш до комуністичної партії? Як так, то ти не є комуністом.

Не вистарчить належати — треба переняти ідею комунізму, треба розуміти ту ідею, треба їй служити. Так само треба мати партійне вирозуміння, дисципліну, треба програму партії уважати своїм законом.

Почуєш часом так багато на словах від товаришів про його свідомість, а через якийсь час дивись, він вже бокуює від організації. Чого? О, він з одним там членом не годиться, або таки посварився і вже бокуює. Це "свідомий" член.

Не сварю я тебе, товаришу, тільки не називай себе свідомим. Так таки й кажи: "Я прийшов в організацію, щоб вниктися і знаю, що мені ще далеко до свідомости". Коли так скажеш, то я скажу, що в тебе є гарні початки свідомости. Тільки оті прокляті самолюбні навички, своє дрібненьке "я", всі оті впоєні в нас капіталістичною системою хорові, калічать нас, не пускають вивратися на волі.

Ти вже свідомий, товаришу. Признаю тобі це. З тобою можна вже поговорити. Але чому в тебе все нема часу? То в дома в тебе багато роботи, то тобі треба йти купити і все нема часу прийти на мітинг, нема часу працювати в організації. А як прийдеш раз на мітинг, то ти скажеш, що уважеш себе дуже потерпівшим через організацію. А другі товариші, навіть менше свідомі як ти, весь свій вільний час віддають організації. Навіть не мають часу книжку та газету перечеитати і тому вони менше свідомі за тебе.

Чи не встид тобі за них, товаришу? Чи знаєш, чому вони так багато працюють? Тому, що ти не працюєш.

Чи ти є передплатавником "Українських Робітничих Вістей", "Робітничі"? Ні. Ти собі купиеш на стенді... Регулярно купуєш. Бо "не маєш часу" передплатити...

Даруй товаришу, ти вже передплатив... І газету і журнал. Добре ти зробив. Менше часу тратиш на хождение в місто за газетою і замість три рази на місяць, читаєш вже три рази на тиждень. Тепер ти маєш право називатися свідомим... але тільки для себе.

Той, що не називає себе свідомим на кожному кроці, може менше за тебе, товаришу, читати, але він жертвує себе для других. Менше читає, тому, що хоче, щоб більше читали другі. Приїде до него газета, глянув на неї одним оком, нагадає щось і побіг... до сусіда, чи знайомого, чи до незнайомого. Побіг до того чоловіка, з яким ти, товаришу, не хочеш навіть говорити, бо, кажеш, що він темний.

Так цей товариш побіг до него, щоб йому щось цікаво перечеитати. Бігав до него п'ять, чи десять раз, аж доки той чоловік не зложив \$2.00 літвірчю передплати. Я не знаю, чи той товариш його переконав, чи той чоловік дав відповідоного. Я знаю тільки, що той чоловік дав \$2.00 на передплату.

Знаєш, що це значить? А це значить, що газета дістала \$2.00, а чоловік, коли йому буде йти газета, потрошки навчиться читати і буде себе колись називати свідомим... Можє, навіть, тебе, товаришу, випередить. Й так буває.

А той перший товариш бігає вже до другого. Другому вже читає, переконує. Ти, товаришу, не береш участі в представленнях, концертах. Не смакує тобі та робота? Розуміється, кожний чоловік вибірає собі роботу після свого смаку. А той нахаректеризований товариш, що клав на себе мальовидло від 7-ої години, сварився за сценою за перуку, прів на сцені через три або чотири години, прикликав понову салю лоджє. Дав нагоду другому, а може й тоби самому поговорити до тих людей. Ті люди, прийшовши на представлення, принесли для організації кілька десятків доларів. На представлення ім продано газет, журналів, літератури. Вони сподобали собі те представлення, як що твій товариш витратив на него 10 вечерів. Люди відтак говорили про представлення і про те товариство, що його грало.

Коли ти пішов з представлення до дому, то твій товариш ще годину обдирав бороду, складав гардеробу і замітав салю. І проте рано на партійній лекції був скорше за тебе, бо він ще не свідомий і хоче навчитися. По полудні біг до салі на збори, забіг по дорозі до одного чоловіка і дістав від него передплату на газету.

В четвертій годині ти вже нерувався, що так дового тягнеться збори (ти був того дня на зборах, бо хотів чути кілька приходу було з представлення). Ти вже настромив шапку на голову, щоб йти до дому, а той несвідомий, чи напівсвідомий товариш пригадав, що травнева кампанія допомоги робітничій пресі не за горами, то треба її обговорити на нинішніх зборах. А ти, товаришу, запропонував, щоб відкласти це обговорення на другу неділю.

Скажи мені, товаришу, по широті чи було так? Я кажу, що було і є. Але так не повинно бути. Коли зреш себе свідомим — працюй, ще й другого зоаохочуй. Працюй для несвідомого, для своєї газети, для своєї організації.

Огляд міжнародних подій

НЕВДАЧА ВНУТРІШНЬОЇ ПОЗИКИ В ФРАНЦІЇ.

Фінансове становище Франції дуже скрутне. Коли навіть не брати на увагу воєнних довгів Франції Злученим Державам та Англії, то їй треба щорічно сплачувати 12 мільярдів франків. Ці невідради виплати складаються з витрат на відбудову зруйнованих війною місцевостей та покриття внутрішніх позик.

Треба мати на увазі, що Франція випустила безліч внутрішніх позик, які з початком реалізувалися досить добре, але що далі, французькі великі й дрібні капіталісти з меншою охотою кредитували свою державу.

Так, внутрішня позика в січні 1923 р. дала 3 мільярди франків, позика в червні того-ж року — два мільярди, позика в січні — 1,5 мільярди франків.

Ці числа показують, що Франції нічого — сподіватися підтримати далі свій бюджет за рахунок внутрішніх позик.

Але скрутне становище примусило уряд Ерію ще на одну невпуну спробу. В січні 1925 р. було випущено нову позикку на 10 років, яка мала дати покупця облигацій порівнюючи високий прибуток — 8.6 проц. проти 5.6 процент всіх попередніх позик.

Але ця спроба потерпіла повну невдачу. Правда, позикку було покрито на 5 мільярдів франків, але при докладному вивченні справи виявилось, що ця сума не відповідає дійсності. Справа в тім, що власники старих позик просто вийняли старі менші облигації на нові. Всього старих облигацій вимінено на 4 мільярди франків.

Отже залишається напово покрити 1 мільярд франків, але коли порухувати організаційні витрати, а також те, що

обмін старих облигацій на нові продовжується в широких розмірах, то цей мільярд фактично зменшиться до декількох десятків мільонів франків.

Це явище має не тільки економічне, але й політичне значіння. Воно свідчить про те, що довіря дрібного капіталу до уряду Ерію падає, а це загрожує падінням самого уряду.

А загальне фінансове становище Франції набуває все більше загрозового характеру.

Тому тепер такий клопіт має Ерію з своїми міністрами фінансів.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ГОСПОДАРКА В ПОЛЬЩІ.

Коли приглянутися до господарки Польщі, то здається, що з гора повстали середньовічні Стефани Баторії, Яни Собескі й свої середньовічні методи пристосовують до вимог сучасного господарства.

Але будемо оперувати фактами, а саме даними з доклада промови Жулавського про кризу промисловости в Польщі. Жулавський, звичайно, не хоче смерти капіталізму, але від "широкого" "соціалістичного" серця бажає йому довгих років життя й здоров'я.

Проте "революна грошева реформа розкрила лише гниль заведену в Польщі капіталізмом за період 4-річного існування незалежної Польщі та виявила наслідки господарювання, яке раніше чи пізніше мусило-б викликати кризу".

Це говоримо не ми, а Жулавський. Останні рядки підкреслили теж не ми, а редакція ППСівського органу "Робітнич".

Прикладі Жулавського: ткацька промисловість Лодзі була пристосована раніше до потреб російських ринків і відроджуючи її, Поляки навмисно

пристосовували до військових розмірів, навіть з деяким перебільшенням. В умовах валютного розгартяшу, в умовах дуже дешевих сировин та робочої сили, при постійній урядовій підтримці, ця промисловість зривала досить великі, спекулянтські по суті прибутки.

З переходом-же на більш менш здорові засади вона стала біля розбитого корита. Вся неперемність такої ситуації відчувається ще й тому, що в свої медові місяці співжиття з спекулянтським капіталом ткацька промисловість Лодзі зовсім не подбала про поліпшення своїх технічних засобів.

Звітиль криза, загострення безробіття, напруження класової боротьби робітників.

На думку Жулавського цей приклад характерний для всіх гаузуів промисловости Польщі.

РУМУНСЬКІ БОЯРЕ СВАРЯТЬСЯ МІЖ СОБОЮ.

На недавньому засіданні румунської ради міністрів повстав конфлікт між міністром закордонних справ Дукою та міністром фінансів Бенгіоу Братіаном.

Останній вказував на те, що в міністерстві закордонних справ панує хабарництво й розтрата й запропонував примусити міністра закордонних справ перевести суворе розслідування.

Дука заявив рішучий протест проти втручання в справи його міністерства міністра іншого відомства. Між Дукою та Братіаном виникла гостра суперечка, в наслідок якої Дука заявив, що він подається до демісії. Однак, після прохання та умовленя прем'єра, міністер закордонних справ Дука взяв свою заяву назад.

НА ПЕРЕДОДНІ ПЕРШОГО ТРАВНЯ.

Перший Травень. Першого Травня свято. Що це за день? Що це за свято? Перший травень, це міжнародний робітничий день. Це міжнародне робітниче свято. Уже 35 років робітники цілого світа всіх націй і рас святкують цей день. Уже 35 разів робітники в цей день підраховували свої сили, провірюючи свої ряди. Та робітники святкують цей день не на те, щоб лише святкувати, бо працюючи й так мають багато свят: одні накупили ім ріжні церкви, а другі — можливо-владі цього світа (безробіття).

Свідоме робітництво святкує першого травня тому, що це нещасливий йому свято, але його власне, робітниче свято. І коли робітництво в цей день демонструє підраховує свої сили, то робить це нате, щоб знати, чи прийшов вже час витратити до останньої боротьби проти тиждень, що сотні літ держать робітництво в ярмі.

І ось наближається вже 36. рік святкування першого червоного травня. Знову в цей день затихнуть фабрики, перестануть калити вночючим димом димари, з фабрик, майнів і всіх усюдів повиходять чорні раби і зирвуть з себе окуви, якими вони сковані сотки літ. Вийдуть на вулиці з червоними прапорами, з прапорами обляганими кровю і слізами поMOVEDИМИ. Посилляться гримкі й грізни промови з робітничих щі — а це буде означати, що ти працюєш для своєї класи.

Менше говори про свою свідомість, а більше працюй.

Тоді ти будеш мати право називати себе свідомим, комуністом.

Даруй, коли я тебе образив. Я тебе особисто не знаю, як не знаю і того другого. Але я знаю, що ти і той другий-є. Тому я хотів поговорити про це з тобою.

Вел'пейтець.

І хто це все збудував? Ми! Ми! Працюючи українські маси. Нашими мускулами, нашими мозолями, нашими напруженими силами ми осягнули такий великий здобуток. І нині ми можемо гордо заявити нашим ворогам, що вони говорили нам лож, коли казали, що нам треба опікунів, бо ми чорна робоча худоба. За короткий час ми їм показали, що ця "чорна худоба" не тільки здатна працювати на когось, але що вона здатна і сама собою управляти. І від часу, як ми збулись цих непрошених опікунів, ми зробили великі успіхи на провітнім полі.

Тепер заходить питання: чи це вже все, чого нам треба? Відповідь коротка і ясна: Ні! Перед нами ще багато роботи. Ми мусимо ще витягнути в нашій країні тих наших братів, що ще не прозріли, що це ходять в темряві і вірять тим непрошеним опікунам.

Найкращим нашим помічником в цих змаганнях є одиниці наш організатор і учитель — робітнича газета "Українські Робітничі Вісти". Уже зближається день 1-го травня, а з ним і цілий червоний місяць травень. Через цілий той місяць нашим обов'язком є: використати кожну вільну хвилину в користь нашої преси. В кожній місцевості Канади, де є тільки українські робітники, вони повинні збирати в місяці травні пресовий фонд, а головне приєднувати передплатників для "У.Р.В." Новий передплатник — новий борець в наших рядах. Більше передплатників — більше боевого духа в нас, більше колек в бік наших ворогам.

До праці, товариші, спільними силами. Нехай місяць травень подвоїть число наших передплатників! Нехай він посиляє пресовий фонд з усіх закутків Канади на "У.Р.В." Докажим в місяці травні, що ми розуміємо своє завдання!

Хай жне робітнича преса! Схиталець.

Саскату, Саск.